

IZHAJA VSAKI DAN

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. izstaja.
Posamežne štev. se prodajajo po 3 kn. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Šedani, Nabrežini, Sv. Luceji, Tolminu, Ajdovščini, Dorbergu itd. Zastarele štev. po 5 kn. (10 stot.).
OGLASI SE RAĐUJU NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 8 st. mm, ematrnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K. 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inseratni oddelek uprave "Edinosti". — Plačuje se izključno le upravi "Edinosti".

Edinost

Glasilo političnega društva "Edinost" za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA
za vse leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na narodne brez dopoljene naročnine, se uprava ne ozira.
Naročnina na nedeljsko izdajanje "EDINOSTI" stane: celoletno 25 500, pol leta 2 500.
Vsi dopisi naj se posiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se na vratajo.
Naročnino, oglase in reklamacije posiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Marodai d.o.m.)
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijskega lista "Edinost". - Natisnila tiskarna konsorcijskega lista "Edinost" v Trstu, ul. Giorgio Galatti 18.
Poštno-hranilnični račun št. 841/652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

† Grof Jan Harrach.

DUNAJ 13. Danes po noči je umrl člen gospodske zbornice grof Jan Harrach-Avdijenov.

DUNAJ 15. Cesar je danes na spletih avdijenovih vstopil med dragimi tržaškega nemškega princa Hohenlohe in predsednika pomorske oblasti Dileza.

Ogrska kriza.

BUDIMPESTA 13. (Ogr. biro). Ministrski predsednik dr. Wekerle odpotuje popol. na Dunaj. Brkose ga jutri vprejme cesar v avdijenov.

BUDIMPESTA 13. (Ogr. biro). Predsednik posavske zbornice Aleksander Gal je sklical zbornico na sejo v petek 17. t. m. ob 10. uri predpoludne.

Belgijski kralj se bliža smrti.

BRUSELJ 13 (Ob 11 uri 30 min. dop.) Kralj Leopold umrl.

BRUSELJ 13. Zdravnik preklicuje veste, da je stanje kralja tako, da je pričakovati vseč uro smrti. Danes zvezor se bo vrnil nov konzilij. Operacija je dolgočena na jutri dopoludne.

Zdravje kralja Alfonса.

BEROLIN 13. Agenc. Wolff izjavlja, da je španski kralj zdrav in da so nesrečne vse nasprotne vesti ki so se v zadnjem času širile.

31 Bošnjakov obsojenih radi veleizdaje.

MOSTAR 13. Vojaško sodišče je obsojilo 31 bosanskih Srbov v jebo" od enega do sedem let. Ti Srbi so bili za časa zvezkejske krize pobegnili v Črno goro, da bi se v slabo vojno bojevali proti Avstriji. Ob povratku v domovino so bili pa aretrirani in obtoženi radi veleizdaje.

Zrakoplov "Parseval".

DUNAJ 13. "Parseval", ki je včeraj ob 10.25 znotraj poletel v Pečin, se je popolnoma vrnil v Fischamend. Ob 2.30 je bil v drugi odpotoviti in se je, vrnil ob 3.45 popol.

Občinske volitve na Španskem.

MADRID 13. Včeraj so se po vsej Španiji vrile občinske volitve. V Madridu so se volitve vrile v največem redu, v pokrajini je pa semterja prišlo do velikih neredov. Sirejalo se je celo s revolverji. Časom do sedem dočnih vesti so v Madridu in drugih poglavitorih mestih zmagali liberalci in republikanci. V Madridu je bilo izvoljenih 13 liberalcev, 12 republikancev, 12 konservativcev in 1 člen katoliške stranke.

Perzija.

PETROGRAD 13. Uradno je objavljeno, da je eti del ruskih čet odpohlican iz Arabin.

TURČIJA.

CARIGRAD 13. V Aleksandretti so konstituirali dva služaja kuge.

CARIGRAD 13. Bieriot se je pri včerajšnjem padcu ranil na roki in na kolku. Sedaj leži v francoski bolnišnicici.

CARIGRAD 13. "Tarin" poroča, da je bilo včeraj v Adani usmrtenih 25 oseb, ki so bile skrite pokolje.

IGRALEC.

ROMAN. - IZ SPOMINOV MLADENIČA.
Ruski spisal F. M. Dostoevskij. Poslovenil R. K.

X.

V zdraviliščih in sploh po vsej Evropi se upravitelji hotelov in natakarji pri edkanovanju stanovanj ne ravnajo samo po zahtevah in željah posestnikov, ampak tudi po lastnem domnevjanju, in priznati je treba, da se redko kedaj zmotijo. Toda babici so, ne vem zakaj, odkazali tako lepe prostore, da so prekoračili to mejo domnevjanja: štiri krasno opremljene sobe s kopalno sobo, sobe za služabništvo; posebno sobico za komornico itd. Res je v teh sobah stanovala pred enim tednom neka grande duchesse,¹⁾ kar so takoj po-

Krečansko vprašanje.

CARIGRAD 13. Ministrski svet se je batil z odgovorom krečanskim zaščitnikom vlasti. Kakor poročajo listi, smatra ministrski svet odgovor kakor nezadovoljiv ter je sklenil, ponoviti korake pri vlastih. Vlasti so bile namreč odgovorile, da ni sedaj ugoden čas za definitivno rešitev krečanskega vprašanja.

GOVOR

drž. poslanca dra. O. Rybářa kakor generalnega govornika pro za predlog poslanca Choca in tovar. glede vrišanja policije na Češčem.

(Zrzeteck).

Nemški kapital proti nam. Kranjska "sparkasa".

Ta industrijska podjetja skrajo nemški vpliv zanesi tudi tja, kjer sploh ni nikakoga praročega nemškega prebivalstva. Omenjam je plavžev kranjska industrijska družba v Škednu pri Trstu. Tam ga ni niti jednega stalno naseljenega Nemca; valic temu ima kranjska industrijska družba tam skoro same Nemce v svoji službi in je dovedla do tega, da se je tam ustanovila nemška šola. Zato je priseljenim Nemcem, ki jih je spravila tja kranjska industrijska družba, vladala takoj dovolila subvencijo na ta način (Čujo!), da jednostavno plačuje učitelje na tej šoli. Učitelji so se nominirali na nemških ljudi, ki živijo v Trstu, da facto pa so pridodeljeni v službovanje tej zasebni šoli v Škednu. In to se godi na istem ozemlju, kjer se za tisoče in tisoče slovenskih otrok noča dovoliti nikake šole, ne od občine, ne od države! Umevalo je torej, da se mi skrjamo braniti proti takemu postopanju nemškega kapitala in je napadamo tam, kjer je najbolj občutljivo — za žep. Tudi kranjska "sparkasa", ki je tedaj najbolj trpeča po bojkotnem gibanju, ima v tem pogledu mnogo grehov za svoji venci kajti ona je kriva, da v slovenski deželi Krajuški do tedavnega nismo mogli priti do nujne slov. realke. In sedaj obstoječa realka ni nameščena v Ljubljani, ampak v Idriji in je bila ustanovljena po pokrovitvenosti tamošnje mestne občine, dodim obstoja realka v Ljubljani po podpori kranjske "sparkase" in se to podpora dovoljuje le pod popojetjem, da je učni jezik nemški. (Postane dr. Redlich: Zakaj ne dobite nobene realke?) Vleda je jedostavno moče dati. (Post. dr. Redlich: želimo realko more vendar dežela ustavljati!) Ali dežela ni bogata na industriji; je siromašna dežela, ki komaj zmanjšuje izdatke, potrebne za prebivalstvo na deželi. Kar so sedaj je moralna dežela — kakor mi pritrde gospodje iz Kranjske — najeti veliko posojilje. Ne preostaja torej mnogo, in potem je tudi vendar nepravido. Na vlaže za bogateje narodnosti ustavljati dežele, dodim od revnejših zahteva, naj si jih same plačujejo. To utegni biti avstrijsko, ali pravično gotovo ni.

To je bil torej le en slučaj, kako kranjska "sparkasa" postopa proti tistem slovenskim prebivalstvom, od katerega je prejela najmanje 75 odstotkov svojih vlog. Dejstvo, da tudi sicer ob vački priliki podpira nemške institute na školo slovenskih, oziroma naključju Slovencem sploh tako malo, da niti ne prihaja v poštev, je dovedlo sledočit takoj daleč, da se je to soražilo — imenujemo tako čisto odkrito — razveto tedaj po dogodilih 20. septembra, obenito z vso silo proti zavodu, ki je pri nas ne le zastopnik nemškega kapitala, ampak tudi vseh nemških stremljenj za tačanjem. Pa tudi z narodno-gospodarskega stališča, da se postavljamo na narodno podlagu, je umetno, da se je ta prilika porabil, da se temu našemu, resino

tako, narodnemu sovražniku, že le močno izstre tisto sredstvo, s katerim nam je največ škodoval, nameč — denar. To se je zgodilo s tem, da so Sloveni umaknili svoje vloge iz "sparkase" in da so to poslednjo dovedli do veče zmernosti v nje narodnem fanatizmu.

Boj med Italijani in Slovani v Istri.

Na sličen način, kakor tu kranjska industrijska družba, oziroma kranjska braničina, so tudi italijanski meščani po Istri svoj ugodnejši gospodarski položaj izkoristili proti slovenskemu kmečkemu prebivalstvu. Dokler je bilo to prebivalstvo nevedno in neizobrazljeno — saj je do zadnjih časov skoro po polnoma primanjkovalo ljudiški šol — so mogli meščani svojo gospodarsko moč nasproti kmečkemu prebivalstvu ne le izkoristiti, mar več naravnost zlorabljati. In to so oni tudi znali na izboren način. Da pa je potem, ko so se slovenskemu prebivalstvu odprle oči, ko mu je bilo po ustanovitvi narodnih denarnih zavodov omogočeno, da se je deloma osvobodilo od premoči mestnega prebivalstva, prišlo do reakcije, temu se ni šuditi nikakor.

Italijani, izlasti iz drugih krovov, niso mislili, da je bilo jedino le narodno sovražje, ki je gnalo slovensko kmečko prebivalstvo v boj proti italijanskemu prebivalstvu. Dokler je bilo to prebivalstvo nevedno in neizobrazljeno — saj je do zadnjih časov skoro po polnoma primanjkovalo ljudiški šol — so mogli meščani svojo gospodarsko moč nasproti kmečkemu prebivalstvu ne le izkoristiti, mar več naravnost zlorabljati. In to so oni tudi znali na izboren način. Da pa je potem, ko so se slovenskemu prebivalstvu odprle oči, ko mu je bilo po ustanovitvi narodnih denarnih zavodov omogočeno, da se je deloma osvobodilo od premoči mestnega prebivalstva, prišlo do reakcije, temu se ni šuditi nikakor.

Apel na Italijane.

In če Italijani iz drugih pokrajin to spoznajo in si vzamejo k arcu, potem bodo tudi umeli, da mi, če tu in tudi doma nastopamo proti Italijanom, delamo pač tudi iz narodnih vzrokov, ker nas tičajo na narodnem polju, da pa tudi moramo tako delati, da sploh hočemo, da bo naša prebivalstvo, naša družina še dalje eksistirala na tleh, kamor je bila postavljena in kjer se nahaja že stoletja. Ne bijemo torej samo narodnega, ampak tudi gospodarski eksistentični boj. In gospodje Italijani tudi iz drugih krovov bi morali pomisliti, da je to mestno prebivalstvo izkoristilo svojo premoč toliko na gospodarskem, kolikor na političnem, kulturnem in narodnem polju. Saj vidimo isti boj v Trstiu, ki ga vodi italijansko prebivalstvo po deželi proti meščanom — isti boj bi prebivalstvo po deželi v Istri, le da ima tu tudi narodno barvo,

V interesu zastopnikov italijanskega naroda je torej, da nas ne pobijajo, da marvedo delajo na to, da pride med nam in Italijani do dostenjega in iskrnega sporazumljivja. Tako sporazumljivo ne bo koristilo le nam in Italijanom, ampak tudi Avstriji, kajti Avstrije bodočnost je na Balkanu in na Adriji. Tja se morajo obrniti pogledi. In ako si prizorimo tam modno trdno stališče, bo imela tudi Avstrija koristi od tega. (Živahnih pohval in pleskanje.)

Železni maliki na lončenih nogah.

V nekdaj slovenskih, a še danes domačih mestih, Celovcu in Gradeu, gode se nam

stavila je vprašanja v francoskem jeziku, ki ga je tako slabo govorila, da sem moral navadno jaz tolmačiti. Odgovori upraviteljevi ji večinoma niso bili po godu in je niso zadovoljevali. Sicer pa ni vpraševala, bi reklo, o stvari, ampak Bog vedi o čem. Ustavila se je na pr. naenkrat pred sliko bajeslovne vsebine, precej slabo kopijo znamenitega originala.

"Cegav portret je to?"
Upravitelj je reklo, da najbrže kake grafice.

"Kako, da ne veš? Tukaj živiš, a ne veš? Zakaj je tukaj? Zakaj ima poševecne oči?"

Na vsa ta vprašanja upravitelj seveda ni mogel po godu odgovarjati in se je docela zmedel.

"Glej ga tepeca!" je rekla po rusko. Odnesli so jo dalje. Taisto se je zgodilo s saksonskim kipcem, ki si ga je babica dolgo ogledovala in ga dala slednji odstraniti, ne vem zakaj. Končno je vprašala upravitelja, koliko so stale preproge v spalnici in kje jih tk. Upravitelj je objubil, da pozive.

Slovenem krivice, ki vpijejo do neba po maščevanju.

Na Koroškem, kjer so si nekdaj volili Slovence svoje vojvože s pogojem, da bodo živili ti njih pravice, sedaj zapirajo Slovence, če zahtevajo vojni listek v svojem maternem jeziku. Kako slab pač mora biti nemški in talminemški značaj v deželi in mestu navaljal posilno in umetno ustvarjeni in vzgojeni večici, da se mora posluževati že tako podlih sredstev..

Železni maliki na lončenih nogah!
V Gradcu, v mestu, ki je Nemci — šovinisti nazivajo: "Die deutsche Stadt Oesterreich" je nemšaraval prirediti "Slovenski Sokol". "Miklavžev večer". A kakor lansko leto, uprizorila se je tudi letos od nemško živinitatne strani nesramna gonja napram Slovencem — najbrže iz strahu, da ne bi mesto izgubilo nemškega značaja..

Železni maliki na lončenih nogah!
Ali je bil to zadnji udarec graškemu Slovensetu? Ali ga je ta nakana ugonobila? Ne! Slovenci so le še bolj cíveli in čuditi se nam je, da se po vsem mestu pojavlja slovenski živelj, o katerem se jo prej govorilo, da je mrtev.

Ta udarec ni bil klofuta graškim Slovencem, pač pa graškim Nemcem, ki se boje izgube nemškega značaja graških Nemcev na — itach, — igg — schegg — autz itd.

Če omenim, da se je za to veselico razposlalo, oziroma osobno raznosilo nad 600 vabil, mislim, da nam to število jasno kaže, kolikor Slovence živi v Gradcu in da ti hodočajo živeti in napredovati. Sedaj je sicer družabno življenje graških Slovencev onemogočeno, ker nam je pri teh razmerah popoloma nemogočno, dobiti še tu kako dvorano za svoje veselice. Prepridržanje, ki vodi Nemci, da le vtrajno radikalno delo vodi do cilja, ta iškra mora vsteti in tudi v srcu vsega Slovencev. Edina rešitev v tem obziru nam more prineseti "Narodni dom" v Gradcu. Ta ideja ne sme več zaspati. Koliko se je že govorilo o tem, a do sedaj brez uspeha. A edajata ura je že odbila in ta vrda želja se nam mora izpoliti, naj velja, kar hodi! "Narodni dom" bi nam bil pravo egnjalo v narodnem oziru. Tukaj bi se navduševali Slovenci in Slovani med seboj za krati boj proti skupnemu sovragu. Garancije, da se "Narodni dom" ne le lahko vzdrži, ampak tudi krasno renjuje, so sedaj tem večje, ker bodo graški Slovenci, oziroma Slovani primorani obiskovati svoj dom, v katerem se bodo potem lahko svobodno gibali in kjer bodo nahajali varnega zavetnika.

Slovenske posojilnice, banke in posamični

O razpravi minole sobote so se na primer ta poročila glasila, da so tožitelji pri "razkritiu" Chlumetskega navalili na posl. Supila in da je navstal razkoj v hrvatsko-srbski koaliciji. Vesti pa, ki smo jih prejeli pozneje, pravijo, da to ne odgovarja resnici, marveč da so bili vsi tožitelji na strani Supila in da so soglasno klicali v dvoran: "To je politični trik", ki naj bi uničil Supila in njegovo politiko.

Iz gori navedene senzacijoselne vesti pa jasno izheja, da se dunajsko politiko ne izrajuje nikakoga sredstva, ko gre za uničenje itak za prevoč pregašjanega hrvatskega in srbskega naroda.

Sveda je na mnoge prijatelje hrvatsko-srbske koalicije napravilo mučen utis dejstvo, da je posl. Supilo ločil svojo tožbo o skupnej obtožbi. V resnicu pa je to od strani Supila umljivo in pametno. — Dokler ni njegova osebna sfera Chlumetskym rešena, ni hotel otežavati položaja svojim sotožiteljem, katerim je sedaj operiranje avodenec.

Beredo o famozni priči Chlumetskem, ozirato o položaju, ko je ta mož deloval v Dalmaciji, spregovorimo jutri v posebnem članku.

Danes pa budi le na kratko povedano naše mnenje. Naj bo stvar med njim in Supilom taka ali taka, na vsak način igra baron Chlumetsky jako žalostno vlogo, ker oni, ki podkuplja, ne stoji na nič višem, moralnem nivoju, nego oni, ki se daja podkupiti. Kaj še le, ako tisti, ki podkuplja, potem še ovaja in se s tem hvali!! Avstrijski ugled gotovo ne pride s takimi pričami, ki se kakor avstrijski politični uradniki poslužujejo takih sredstev, kakoršnjih se je posluževal g. Chlumetsky v Dalmaciji v namen, da nahajška med seboj dva istovarna plemena v lastni državi! Taka politika ne more rediti drugačnih sadov, nego jih je že rodila. In nadaljevanje take politike more biti državi le na veliko škodo.

O včerajšnji razpravi smo prijeli sinči z Dunaja nastopno poročilo:

DUNAJ 13. V hodnikih porotne sodnije in v krogih, se zanimajo za pravdo Friedjung-hrvatsko-srbska koalicija, se je bil razširil davi glas, da so se začela pogajanja za umaknjenje tožbe od strani hrvatskih in srbskih poslancev, ki po napadih Friedjunga niso cestno prizadeti. A pokazalo se je, da so ti glasovi neutemeljeni in brkone le izraz poželje obeh krogov, ki stoje za Friedjungom in koalicijo.

Tudi današnje razprave se je udeležilo mnogo tožiteljev. Med temi je bil podmaršal Tomić v uniformi. Prisoten je bil tudi bivši podban Nikolici.

Vest, da je Supilo odstopil od tožbe, nikelakor ne odgovarja resnici. On je le izstopil iz koalicije a ne od tožbe. Postopal bo zaneprej samostojno. Mesto dr. Harpnerja ga bo v nadaljevanju procesu zastopal dr. Hofmekl. Po znanosti soditi, "razkritja" barona Chlumetskega niso bile v stani, spraviti Supila ob dobro voljo. Šlo se je za določbo časa, ko so se vrstile zadnje volitve za hrvatski sabor. V "dokumentih" se namreč navaja, da je bil določen denar za volitve na Hrvatskem. A čudno je, da so ti dokumenti datirani v čas predvolitv. Predsednik sodnega dvora se je zato obrnil brzojavno na hrvatsko vlado za pojasnila, keda so se vrstile volitve za sabor.

Branitelj je predlagal konečno čitanje zapisnika neke seje srbskega revolucionarnega odbora. Sveda tudi ta "zapisnik" ni bil poginalec, ampak prevod, napavljen v avstrijskem generalnem štabu! Branitelj je predlagal, naj se zasiši tožitelja, feldmaršala Tomića, kot pričo, da se izjavlja, če zamore dolični spis po svoji obliki in vsebini imeti svoj izvor v generalnem štabu.

Ob enem je predlagal zasišanje dveh prič iz Bosne, ene iz Dubrovnika če je Spalajkovič, ko je obiskal svojega tasta, razgovarjal tudi o politiki.

Zastopnik obtožbe dr. Harpner je zatrjeval, da so vsi dokumenti, ki so navedeni v Friedjungovi brošuri od A do Z čisto navedne falsifikacije. Predlagal je naj se zasiši kot natančno poznavatele postanka reške rezolucije, kot priče poslanca Laginja, Spinčiča in Biankinija. Branitelj dr. Harpner je izjavil, da zamore protokože in fotografije, ki sta jih predložila Friedjung in Funder, narediti vse navaden ponarejevalec.

To kar je v dokumentih, je že po svoji znanosti ponaredba, ker jih ni pisal kak Srb. Dokumenti pa so na vsak način prevare že zato, ker se ono, kar je v istih, ni nikdar zgodilo. "Slovenski jug" v zatrjevanem smislu ni obsojal nikder. Razprave, o katerih je govor v zapisnikih, se niso nikdar vrstile. Osebe, ki se navajajo v zapisnikih, se niso nikdar vrstile. Predlogi, da se zasiši predsednika "Slovenskega juga" in več drugih oseb kot priče.

Supilo je predlagal, da se zasiši podpredsednika namestništva v Zadru Tončiča kot pričo, da ni od njega dobil nikdar niti krajevarje, dalje da se konfidenta, ki ga je navedel baron Chlumetsky, zasiši kot pričo, da je bil le enkrat v njegovem stanovanju, in da ni od njega nikdar vzel denarja. Končno je predlagal bivšega reškega guvernerja Šaparija kot pričo, da ni bil z njim nikdar skupaj, da ni z njim nikdar govoril in tudi nikdar krajevarja od njega prejel.

Tekom obravnave je predsednik prečital odgovor hrvatske vlade, da so se vrstile volitve v hrvatski sabor dne 27. in 28. svetega

1908, in da je bil deželni sabor otворjen dne 12. in zaključen dne 14. marca. Odje volitve da se že niso izvršile.

Ker je dr. Harpner dvomil na resničnost brzojavke, se je vnela ojstra kontroverzija med njim in braniteljem dr. Benediktom.

Tožitelj Malinovič je izjavil, da je bil on izvoljen na očjih volitvah, dne 10. marca. Predsednik je izročil večaku dr. Uebersbergerju po Friedjungu predložene spise, ter ga pozval, da konstatira, če so spisi pristni.

DUNAJ 13. Srbski minister notranjih zadev Jovanović je naslovil danes na profesorja Masaryka sledoč brzojavko: Zamorem samo ponoviti, da po moji roki pisani dokumenti, ki jih navaja dr. Friedjung, ne obstojijo in da se nisem nikdar udeleževal na delih "Slovenskega juga", ter tudi ne na kakih akcijih, ki bi bila naperjena proti varnosti sotožiteljem, katerim je sedaj operiranje avodenec.

Bivši naučni minister in sedanji podpredsednik skupščine Davidovič pa je brzojavil profesorju Masaryku: Vse kar se je v sodni dvorani v govoru gospoda Friedjunga in v predloženih dokumentih navedlo o mojem delovanju v "Slovenskem jugu", je od kraja do konca ena velika neresnica. Prosim, da porabite to mojo izjavo.

* * *

Izjava dr. Milovanovića. — Dokumenti Friedjunga so ponarejeni.

BELIGRAD 13. (Poročilo srbs. tiskovnega biro) Srbski minister za ustanje stvari je včeraj prejel od državnega poslanca dr. Masaryka sledoč brzojavko: "Danaj, državni zbor 11. 12. Na podlagi najinega zadnjega razgovora Vas prosim za Vaš točni odgovor, kako je z namislimi dokumenti, da jih bo možno pred sodiščem uporabljati!"

Nato je minister Milovanović takoj odgovoril s sledoč brzojavko: "Beligrad, država, poslancu dr. Masaryku na Dansi. Odgovarjam na Vašo brzojavko izjavljam kategorično, da niso ponarejeni le dokumenti, predloženi od Friedjunga, v kolikor se nanašajo na srbsko vlado in na srbsko diplomacijo, marveč da ne more obstojati sploh noben pravi dokument te vrste, ker ni niti Supilo, niti Pribežević, niti Medaković, niti kdo drugi obeh, ki jih dr. Friedjung upleta v afro, kedaj pod kakim naslovom direktno ali indirektno prejel od srbske vlade denarja, in ker srbska vlada nikdar ne favorizira, niti podpira kakih početij, kakor žejimi Friedjung obremenjuje srbsko hrvatsko koalicijo. Sploh srbska vlada z takih početij ne ve ničesar. Dostavljam še, da so moja namislena navodila na odpovedance na Dansiju in na srbskega konzula v Budimpešti nerodna izmišljotina ponarejevalca, ki poza prav tako malo obliko način dopisovanja, kakor glavne poteze naša politike.

+ Grof Jan Harach.

Včeraj, ob 2. zjutraj je umrl na Dansiju, kakor javljamo med brzojavnimi vestmi, po daljši bolezni grot Jan Harach. Pokojnik, ki je doživel visoko starost 82 let, je bil velik češki rodoljub, mecen češkega naroda. Vač pospeševatelj slovanega gibanja v Avstriji, je bil tudi nam Slovencem naklonjen. Zanimal se je posebno za gibanje na narodno gospodarskem polju. Osobito je posvečal svojo pozornost Dalmaciji in njeni gospodarski povzdigni.

S smrtjo grofa Jan Haracha je zadela nenadomestljiva izguba posebno dunajske in nižjeavstrijske Čehe. Šola Komensky, "Nar. dom", sploh vse češka narodna podjetja na Dansiju so imela v grofu Janu Harachu svojega največjega podprtika in pospeševatelja. Češkemu "Nar. domu" na Dansiju je postavljal takoreč na temelj. Pokojnik je bil tudi tajni avenčnik.

Bodi mu blag spomin.

Proti zlorabi trozvezje v notranji politiki Avstrije.

Mi smo že opetovano žigosal drzno in absurdno zahtevo Nemcev, naj bi se vse notranja politika v Avstriji ravnala izključno po sedanjem slučajni vnamni konstelaciji, ednosno po slučaju, da smo sedaj v zvezi z Nemčijo.

Ta zahteva ni le pogubna za Slovane, ni le nezmešana, nako pomislimo, da je naperjena proti večini prebivalstva te države — ampak pogubna je tudi za ugled te poslednje same, ker jo ona zahteva hoče spraviti ob nje suvereno pravo samodoločbe in v popolno zavisnost od berolinskih diktatorjev. Pa tudi načrnost usoden bi mogla postati ta pretanjija Nemcov za državo, ker je danes — ko so narodi prišli do samozavesti in so se naučili ljubiti sebe pred državo — mora le odtujati te narode in jih siliti, da vidijo v državi — sovražnico svojemu življenu.

Veseli nas, da se je sedaj oglašil v tem smislu tudi jeden poljskih listov, znani "Dziennik Polski", ki celočno obsoja tako zlorabo trozvezje od strani Nemcev proti "Sloveni", češi, Slovani ne smejo imeti deleža na vladni volitvi, ker so sovražniki trozvezje! Res je sicer, da je Slovanom in tudi Poljakom zvezni z Nemčijo zoperna vprito barbarškega pregašjanja Poljakov na Nemškem. Ima če ne nastopamo proti tej zvezni — nadaljuje poljski list — z vse močjo, opuščamo to le s teškim

srečem in z ozirom na današnji internacioni položaj. Kar se tiče čutstev v tem, ni nikake razlike med Slovani Avstro-Ograke v odnosu do zvezne Avstro-Ogrske z Nemčijo. —

Kar se pa tiče prakse, se ne more "Slovenci" in nje členom ničesar pozitivno občiniti iz zadnjega časa. Zato treba najodločneje obsojati to nemško intrigo nasproti "Slovenci" in "ravno mi Poljaki moramo z vso energijo protestirati proti frazam v nemških listih, ki trdijo, da je glavna težava v situaciji vnašanje politike ter da stališče do trozvezje Poljake od drugih Slovanov. To je očitna falzifikacija". "Saj so nazori Poljakov — piše dalje članek list — o zvezni Avstriji in Nemčijo še ekstremerji, nego oni drugi Slovanov, ker Poljaki občutijo nemške dobrote na lastni koži. Nas ne občujejo torej nazori o stvari emocij, ampak k večemu nazori o taktilki, glede katere se Poljaki ravljajo po interesu monarhije in ne po lastnem. Ako bi se ravnali Poljaki po svojih čutstvih in interesib, ne bi bilo v njih vrstih niti enega Poljaka, ki ne bi nastopal proti tej za avstro-ogrsko monarhijo ponizevalni zvezil!"

Le jedno besedilo na adreso Poljakov. Tudi to ne bo moglo vedno trajati, da bodo lastno stvar, svoja čustva, zvoje nazore, svoje uverence, žrtvovali taktilki — ozirjo do njih, ki vodijo notranjo in vnašanje politiko države, ne da bi umeli ustaviti in zgodovinsko nalogi te države in pogoje za nje boljšo bočnost.

Dnevne vesti.

Smrtna kosa. V nedeljo zvečer je umrl v Barkovljah v 34. letu svoje dobe gospod Ludovik Martelanc, sin glavarja znane rodbine in načelnika zvezne načinske stavbinske tvezdive. Vsej spomlavljeni družini izrekamo iskreno sožalje na toliko britki izgubi.

Pogreb bo danes ob 3:30 uri popoludne iz hiše žalosti v Barkovljah.

Na nočnje predavanje, ki je predi izobraževalni odsek N. D. O. v Sokolovi dvorani Narodni Dom oponziramo še enkrat. Predaval bo gosp. Furjan, uradnik Ustredne banke o zanimivem predmetu: "Današnja organizacija denarja". Začetek točno ob 8. uri. Vstop je brezplačen. Pričakovati je, da se delavci, katerim je to predavanje v prvi vrsti namenjeno, odzovejo v velikem številu.

Odmati parlamentarnega duela — ali "Piccolove" laži. Pod tem naslovom "Odmati parlamentarnega duela" je prinesel "Piccolo" od mince nedelje celo kolono dolgo klobazirijo, ki je prekarakteristična za zadrgo, v kateri se nahaja signiorja radi poraza, ki ga je doživel njihov Pitacev s svojim čitanim govorom v parlamentu po odgovoru od strani dr. Rybarta. Sirota so zvija, laže, sofistizacija, in — podtitka, ker ve, da je po zaslugi vzgoje, ki jim jo je dal on, "Piccolo", med Italijani še ljudi, ki jim ne treba drugega, nego nekoliko fraz, pa verujejo, da je črno belo, in da je, v konkretnem slučaju onorevole Pitacev res grozno pobil dr. Rybarta enem boju med čitano italijansko in govorjeno slovensko argumentacijo.

O zadrgi, v kateri se nahaja naši ljubi kolegi na trgu Goldoni, pridajo najbolje sredstva, ki se jih poslužujejo, da bi slepili javnost. To je res večkarakteristično, kakor je začel "Piccolo" podtitki besede, ki jih dr. Rybarts jednostavno — ni mogel govoriti.

Tako trdi, da je dr. Rybarts rekel, da Sr. Kriz ni italijanski, pač pa da je italijanska — Nabrežina!

O absurdnosti te trditve govore dovolj že nastopna dejstva:

Je Nabrežina notorično slovensko narodna vas z močno narodno-kulturno-socijalno organizacijo; ima slovensko narodni občinski zastop; je ravno dr. Rybarts kakor odvetnik zastopnik tega občinskega zastopa; spada Nabrežina v volilni okraji poslanca Štrekala, ki je sedel poleg dr. Rybarta in bi bil gotovo najodločnejši protestiral, ako bi bil dr. Rybarts tega tacer.

Da, da, da, iz "Piccolove" klobazirije odmevajo — laži!

Sinočna seja mestnega sveta. Nadaljevala se je razprava o proračunu. Pri postavki za povrašanje plač ognjegavcem, je svet Cerniutz predlagal, naj se ista zviša na 27900 K.

Svet. Mrach: Ne more glasovati "za", ker je treba to vprašanje prej preštudit.

Isto izjavlja referent Arch.

Svet. Cerniutz nato umakne svoj predlog ter ga bo zopet stavljal pri tretjem čitanju.

Pri postavkah za "Javno snago" je svet Cerniutz žigosal razmere, ki vladajo pri tej instituciji. Javno čiščenje v Trstu oskrbuje samo 135 mož, pri sv. Jakobu pa celih 6 mož. Priporoča večjo pažnjo in skrb tem razmeram.

Svet. Samaja: Smatra postavko za to svrhu dovolj visoko. Ako se hoče več snage, treba več potrositi. Komisija bo predlagala, naj se bo čistilo mlečno ponoči. Treba bo tudi izgraditi peč za sežiganje smeti. Vse to bi stalo okoli 800.000 K.

Svet. Spazzal: Tudi v starem mestu se premalo storiti za javno snago. Smeti se še vedno prevažajo v leseni vozovih.

Svet. Luzzatto priporoča komisiji, naj stavi prejkomogoče tozadne predlage. Predlaga naj se postavka za škopenje cast zviša od 18.000 na 25.000 K. Se sprejme.

Pri postavkah za javno razsvetljavo se je oglašil za besedo svet. Slavik ter priporočal, naj se postavijo svetilke v Piščancih, v Padričih in Gropadi, kateri kraji so brez svetilke razsvetljave. Ravnatko je cesta ki vodi v Kolonjo brez razsvetljave in pot ki vodi iz kolodvora pri Sv. Ivusu v vas.

Svet. Sancin priporoča, naj se razsvetljijo razne ceste, ki vodijo v Škedjenj.

Svet. Martelanc je priporočal, naj se poskrbi za razsvetljavo v Barkovljah.

Vsprijel se je predlog svet. Puecherja, naj se postavka 43.000 kron za plin

tem ste dokazali našim starim svoje „veliko prijateljstvo!“ Orepeli ste jih tudi materinoga jezika in napravili iz njih danasne janičarie. Take in mnogo drugih takih „dobrot“ ste videlii našim dedom in prededom, dokler ni prišel čas, da smo mi odprli oči in še pravčno spoznali s kake vrste „prijatelji“ imamo posla!

Zastoj je vaša jadikovanje in zdihovanje po minulih časih. Ti se ne povrnejo nikdar več! Radi tega pa ni treba, da obupavate nad bodočnostjo in dato obupnost kažešte širnemu svetu! Tu je kruba za vas in za nas — ako boste pametni, to je: ako opustite svoja kriva peta in svoje neučno sovražstvo do vsega, kar je slovensko! —

Ko sem mu še povedal, da je smešno in bedast, ako vpijajo proti slovenski šoli, a obenem pošiljajo svoje otroke v Ljubljano vole, da se tam nauči slovenski! In ko je revez še nekoliko povzdihoval nad usodo, ki da čaka italijanskega naroda v Avstriji, avš se poslovila, in si ostala še nadalje dobra prijatelj.

Jaz imam osmreč, da-si „italijonožec“, precev dobrja prijateljev med tržaškimi Italijani in se žajimi vedno dobro in lahko spoznam!

Tako bridičih solz pa, kakor jih točijo tržaški Italijani sedaj — jaz nisem še nikdar točil!!! Dobri prijatali.

Komičen prizorek izza nedeljskih Italijanskih demonstracij. V nedeljo so šle tri slovenske dame po ulici Giusepe Carducci do Chicenze. Tam je bilo zbranih že nekaj mlečobnih fantišev, ki so čakali, da „natepejo“ Slovence. To so bili navadni učenci iz ljudskih šol — seveda prijatelj „Piccolo“ jih gleda z povečevalnim steklom in vidi jih nekoliko drugačne — same odlične signore! —

Naša gospe so — kakor se umeje samo ob sebi — govorile slovenski in čakale, kako ta nadobudna mlad na pobije vse Slovence. Za njimi, včasih pred njimi, pa je hodila neka priprosta ženska ter skrivala pod predpasnikom — nekaj. Burja pa je bila tako indiskretna, da je ženski privzdignila predpasnik in vidovalo se je, da skriva precej močno — palico. To je opazila ena naših dam, kateri se je ženska zdelu tudi sumljiva. Seveda ni čudo, saj smo sedaj v času ko se strelja na ljudi kakor na vrabčke! Pa jo je vpravljala italijanski: „Kaj pa skrivate pod predpasnik! Druga: Kaj, ali se bojite, da vas natepem? Hm! Ne bojte se ne, med demonstranti iščem svojega sina! — O! srečen Trst kmalu boš rešen!!

Vprašanje na brzjavno ravnateljstvo. — V nedeljo je prispele na politično društvo „Edinost“ veliko število brzjavk iz Dalmacije. Na teh brzjavkah pa so navedena mesta, od koder so iste prišle, v italijanskem jeziku: Cattaro, Ragusa, Curzola, Zara itd.

Znano nam je, da so dotični uradniki v dalmatinskih mestih morali naznačiti ime svoje postajo v jeziku brzjavke, torej v hrvaškem jeziku.

Na brzjavkah so vendar italijanski nazivi.

Vprašamo zato tukajšnje brzoj. ravnateljstvo, naj nem razpolomači, kje je krije: na uradnikih v dotičnih mestih, ali na uradnikih glavne zadarske postaje, ali pa tukaj v Trstu?

Jasnega odgovora trebano takoj, ker ne moremo dovoliti, da bi še danes kak „scortozeto“ pačil hrvatska imena hrvaške Dalmacije.

Ob enem pa opozarjam hrv. dalmatinske nosilne na ta kričeči slučaj.

Novoletni darovi. Preješ smo: Kakor vsako leto, tako bodo tudi leta ob novem letu ljudje podarjali svojim sorodnikom, prijateljem in znancem raznovrstna novoletna darila. Imoviteški sloji se ob ti prilik spominjajo, (med drugim) tudi pridnega in vestnega eluzabnjava. Za vse take in sišne darove so naj primernejši hranilne pušice, ki jih „Trgovska obrtna zadruga“ (ul. S. Francesco št. 2.) posujejo onim, ki so vložili 5 krov varčnice.

Vložni znesek ostane last obdarovanega in se obrestuje po 4%, %. Ko se pušico vrne zavodu izplača ta, na zahtevo stranke, vse vložke z jamčivno vred. T. O. Z. je z uvedenjem hranilnih pušic napravila neprecenljivo dobro delo. Stotine otrok in odraslih imajo že s pomočjo pušic naloženih manjih in tudi večjih zaeskov. Storite vsi ti, ki kaj podarite za novo leto, tako, kakor vam svetujemo in storili ste stem dobrodo obdarovanem, kakor tudi narodu, ki na ta način postaja tudi gospod krepkejši!

Iz šolske službe. Profesor na državni gimnaziji v Trstu dr. Josip Vidossič je za ostalo funkcijsko dobo imenovan okrajnim šolskim nadzornikom za italijanske šole puljskega okraja in mesta Rovinj.

Pianinski večeri. Od mnogih strani se je izrekla želja, da bi tržaška podr. S. P. D. poskrbel za zabele tudi osim členom in začetnikom, ki jim čas ali druge okolnosti ne dopuščajo, da bi se pogosteje vdeleževali poletov, ki jih prireja podružnica po slovenskih krajev. Odbor se je odzval drage volje teži in sklenil, da priredi v zimskem času več pianinskih večerov a predavanj.

Tako se bo višl prvi pianin, večer danes dne 14. t. m. v gorenjem prostoru restavracije „Baškan“ s predavanjem člena g. Vik. Knaflica „o opravi pianinu“.

Saj ravno povrnatost pianinske oprave dovaja večkrat do manjših ali večjih negud,

in kolikokrat se pa pianinec opravlja tudi z nepotrebami rečmi, a na najpotreboje pozbolia.

Razum tega predavanja so obljubljena že druga, tako n.pr. o zanimivem potovanju po Črni Gori, o krasnih čilskih planinah, o najnovoj tem kažištu po naši okolici in Krasu, ki ga je izdal italijansko društvo in druge.

Vsi ti pianinici večeri se bodo vrtili brez vsakega sijaja in metopa, marveč oni bodo neprisiljeni domači sestanki pianincev, da se povesela v oni zabavi, ki se poraja v človeškem srcu, ko stopa v naročje krasne prirode, ki je vedno lepa in v svojih umotvih nedosežna, neprekosljiva.

O zrakoplovstvu predaval bode v „Trgovska izobraževalnem društvu“ v četrtek zvečer g. ing. Živic, ki bo razkatal največji svoj model. Opozarja se sl. obtinovo na to veleinteressantno predavanje, da se je vdeleži v polnem številu in pripomore k prepuhu tega našega slovenskega izuma.

Ruski kružek. Kurzi, ki jih je otvoril ruski kružek obetajo, da bodo vpevali kakor nikdar poprej vsele zanimanja učencev in učenc.

Hrvatski kurz se je začel prvi in ima največ učencev. Poučuje g. Jedlowski, in sicer I. oddelek vsaki pondeljek in četrtek od 7 in pol do 8 in pol, in II. oddelek vsaki torek in petek od 7—8 zvečer v ulici Galisti št. 12, II. nadstropje.

Slovenski tečaj, kjer poučuje profesor Marn, je ob torkih in petkih od 7 in pol do 8 in pol v ulici Acquedotto, št. 22, III. n.

Češki kurz, kjer poučuje g. Vodzak, je ob torkih in petkih od 6 in pol do 7 in pol, istotako v ulici Acquedotto, št. 22, III. n.

Konečno se je pričelo še s kurzom za ruski jezik, kjer poučuje g. Borštnik.

Ruski tečaj bo ob torkih in petkih od 7—8 tudi v ulici Acquedotto, št. 22, III. n.

Za vse k. raze se še lahko sprejemajo novi učenci in učenke.

Za neznatno sveto 4 kron meseca si vsak Slovan lahko nauči še enega slovenskega jezika, česar bi pričetni potom nikakor ne mogel.

Prihni naj, kdor ima veselje in dobro voljo, še je čas!

Odbor „Ruskega Kružka“.

Potres na tukajšnjem pomorskom observatoriju so včeraj zjutraj zabeležili potresni aparati bližnji potres, kateregaognjišče je bilo oddaljeno približno 250 km. Začetek ob 1 uri 21' 40", maksimum 83 mm ob 1 uri 23' 26", konec ob 1 uri 26". — Potresni instrumenti c. kr. centralne zavoda za meteorologijo in geodinamiko na Danaju so v minoli noči tudi zabeležili srednje močan bližnji potres v daljavi kakih 300 km. Začetek ob 12 uri 22' 26" popolnoma Gibanje tal 1 mm ob 12 uri 23' 24", konec ob uri 30" po polnoci.

Za božičnico. G. Pavla Srbotajak iz Lokve je podarila za božičnico blaga za eno obleko. Srčna hvala!

Upamo, da „rodoljubne dame“ ne bodo trkale na nobena vrata zastoj, temveč, da se jim odprejo vse na stežaj in ž njimi roka in srca. Sila je velika, otrok je breztevila, zima buda, a zskrnjenih srce vedno več! Tudi najmanjši dar je dobro došel. Saj je za otroke!

Kritiko o predvčerašnji večerni predstavi smo morali radi pomanjkanja prostora odložiti na jutri.

Trgovcem jestvin. Za božične praznike, v soboto in nedeljo, 25. in 26. t. m., bi morale biti naše prodajalnice zaprte dva dni zaporedoma, kar bi bilo neprijetno trgovcem in odjemalcem. Radi tega sklicuje konzorcij za danes popolnove ob 3. uri v dvorano Mally shod, na katerem naj se dolodič, kaj je ukremiti. Umetno bi bilo, da bi c. kr. obrtna oblast dovolila, da so prodajalnice odprete v nedeljo 26. t. m. od 8. do 11. ure do poletne.

Zimskošportni vlaki v Bohinj in na Bled. Krasota zimskega športa in velikanski njegovanje na človeško zdravje so prizava v obče. Najboljši dokaz za to nam nudi Švicarska s svojim Engadinom, v katerem se blestita avtostranana St. Moric in Davos. Tudi Danski je že dobil svoj Engadin, nauren Semmering in tam vladajo pozitivna živahnejša življenje. Pa tudi pri nas na jugu hitimo z velikimi korski naprej, vstvarja se nam centrum zimskega športa v Bohinju, ki vede svoje naravne lege in izbornih razmer obeta postati za Trst in Primorško to, kar Semmering za Danski. Zimski šport v Bohinju se dviga od leta do leta, zmanjšuje raste in poklicani faktorji so investirali zlasti letos velik kapital, da se zmore zimski šport v Bohinju moderno razviti. Vsi hoteli in gostilne ostanejo odprtih. Že laško leto je obiskalo Bohinj nad 2000 prijateljev zimskega športa, upamo pa, da se to število letos podvoji, če ne potroši, kajti Bohinj bo letos res pravo središče zimskih zabav. Tržaška direkcija državnih železnic je

zimskošportni vlaki v Bohinj in na Bled. Krasota zimskega športa in velikanski njegovanje na človeško zdravje so prizava v obče. Najboljši dokaz za to nam nudi Švicarska s svojim Engadinom, v katerem se blestita avtostranana St. Moric in Davos. Tudi Danski je že dobil svoj Engadin, nauren Semmering in tam vladajo pozitivna živahnejša življenje. Pa tudi pri nas na jugu hitimo z velikimi korski naprej, vstvarja se nam centrum zimskega športa v Bohinju, ki vede svoje naravne lege in izbornih razmer obeta postati za Trst in Primorško to, kar Semmering za Danski. Zimski šport v Bohinju se dviga od leta do leta, zmanjšuje raste in poklicani faktorji so investirali zlasti letos velik kapital, da se zmore zimski šport v Bohinju moderno razviti. Vsi hoteli in gostilne ostanejo odprtih. Že laško leto je obiskalo Bohinj nad 2000 prijateljev zimskega športa, upamo pa, da se to število letos podvoji, če ne potroši, kajti Bohinj bo letos res pravo središče zimskih zabav. Tržaška direkcija državnih železnic je

Zimski športni klubi v Bohinju in na Bled. Krasota zimskega športa in velikanski njegovanje na človeško zdravje so prizava v obče. Najboljši dokaz za to nam nudi Švicarska s svojim Engadinom, v katerem se blestita avtostranana St. Moric in Davos. Tudi Danski je že dobil svoj Engadin, nauren Semmering in tam vladajo pozitivna živahnejša življenje. Pa tudi pri nas na jugu hitimo z velikimi korski naprej, vstvarja se nam centrum zimskega športa v Bohinju, ki vede svoje naravne lege in izbornih razmer obeta postati za Trst in Primorško to, kar Semmering za Danski. Zimski šport v Bohinju se dviga od leta do leta, zmanjšuje raste in poklicani faktorji so investirali zlasti letos velik kapital, da se zmore zimski šport v Bohinju moderno razviti. Vsi hoteli in gostilne ostanejo odprtih. Že laško leto je obiskalo Bohinj nad 2000 prijateljev zimskega športa, upamo pa, da se to število letos podvoji, če ne potroši, kajti Bohinj bo letos res pravo središče zimskih zabav. Tržaška direkcija državnih železnic je

Zimski športni klubi v Bohinju in na Bled. Krasota zimskega športa in velikanski njegovanje na človeško zdravje so prizava v obče. Najboljši dokaz za to nam nudi Švicarska s svojim Engadinom, v katerem se blestita avtostranana St. Moric in Davos. Tudi Danski je že dobil svoj Engadin, nauren Semmering in tam vladajo pozitivna živahnejša življenje. Pa tudi pri nas na jugu hitimo z velikimi korski naprej, vstvarja se nam centrum zimskega športa v Bohinju, ki vede svoje naravne lege in izbornih razmer obeta postati za Trst in Primorško to, kar Semmering za Danski. Zimski šport v Bohinju se dviga od leta do leta, zmanjšuje raste in poklicani faktorji so investirali zlasti letos velik kapital, da se zmore zimski šport v Bohinju moderno razviti. Vsi hoteli in gostilne ostanejo odprtih. Že laško leto je obiskalo Bohinj nad 2000 prijateljev zimskega športa, upamo pa, da se to število letos podvoji, če ne potroši, kajti Bohinj bo letos res pravo središče zimskih zabav. Tržaška direkcija državnih železnic je

Zimski športni klubi v Bohinju in na Bled. Krasota zimskega športa in velikanski njegovanje na človeško zdravje so prizava v obče. Najboljši dokaz za to nam nudi Švicarska s svojim Engadinom, v katerem se blestita avtostranana St. Moric in Davos. Tudi Danski je že dobil svoj Engadin, nauren Semmering in tam vladajo pozitivna živahnejša življenje. Pa tudi pri nas na jugu hitimo z velikimi korski naprej, vstvarja se nam centrum zimskega športa v Bohinju, ki vede svoje naravne lege in izbornih razmer obeta postati za Trst in Primorško to, kar Semmering za Danski. Zimski šport v Bohinju se dviga od leta do leta, zmanjšuje raste in poklicani faktorji so investirali zlasti letos velik kapital, da se zmore zimski šport v Bohinju moderno razviti. Vsi hoteli in gostilne ostanejo odprtih. Že laško leto je obiskalo Bohinj nad 2000 prijateljev zimskega športa, upamo pa, da se to število letos podvoji, če ne potroši, kajti Bohinj bo letos res pravo središče zimskih zabav. Tržaška direkcija državnih železnic je

Zimski športni klubi v Bohinju in na Bled. Krasota zimskega športa in velikanski njegovanje na človeško zdravje so prizava v obče. Najboljši dokaz za to nam nudi Švicarska s svojim Engadinom, v katerem se blestita avtostranana St. Moric in Davos. Tudi Danski je že dobil svoj Engadin, nauren Semmering in tam vladajo pozitivna živahnejša življenje. Pa tudi pri nas na jugu hitimo z velikimi korski naprej, vstvarja se nam centrum zimskega športa v Bohinju, ki vede svoje naravne lege in izbornih razmer obeta postati za Trst in Primorško to, kar Semmering za Danski. Zimski šport v Bohinju se dviga od leta do leta, zmanjšuje raste in poklicani faktorji so investirali zlasti letos velik kapital, da se zmore zimski šport v Bohinju moderno razviti. Vsi hoteli in gostilne ostanejo odprtih. Že laško leto je obiskalo Bohinj nad 2000 prijateljev zimskega športa, upamo pa, da se to število letos podvoji, če ne potroši, kajti Bohinj bo letos res pravo središče zimskih zabav. Tržaška direkcija državnih železnic je

Zimski športni klubi v Bohinju in na Bled. Krasota zimskega športa in velikanski njegovanje na človeško zdravje so prizava v obče. Najboljši dokaz za to nam nudi Švicarska s svojim Engadinom, v katerem se blestita avtostranana St. Moric in Davos. Tudi Danski je že dobil svoj Engadin, nauren Semmering in tam vladajo pozitivna živahnejša življenje. Pa tudi pri nas na jugu hitimo z velikimi korski naprej, vstvarja se nam centrum zimskega športa v Bohinju, ki vede svoje naravne lege in izbornih razmer obeta postati za Trst in Primorško to, kar Semmering za Danski. Zimski šport v Bohinju se dviga od leta do leta, zmanjšuje raste in poklicani faktorji so investirali zlasti letos velik kapital, da se zmore zimski šport v Bohinju moderno razviti. Vsi hoteli in gostilne ostanejo odprtih. Že laško leto je obiskalo Bohinj nad 2000 prijateljev zimskega športa, upamo pa, da se to število letos podvoji, če ne potroši, kajti Bohinj bo letos res pravo središče zimskih zabav. Tržaška direkcija državnih železnic je

Zimski športni klubi v Bohinju in na Bled. Krasota zimskega športa in velikanski njegovanje na človeško zdravje so prizava v obče. Najboljši dokaz za to nam nudi Švicarska s svoj

namček pokazala svoj resum in svojo naključenost zimskemu športu v Bohinju in na Bleču s tem, da uvede za čas od 19. dec. do 15. marca ob nedeljah in praznikih poseben športni vikend za tako značane cene. Daje je dovoljno tudi členom športnih društev tako značane vozne cene za vse viske te kralje in sicer iz Gorice, Ljubljane in Trsta. 8 tem se številnici poset omogoti. Podrobna tozadstva poročila priobčinsko pravosodstvo.

Tržaška mala kronika.

Blaagajna v Lloydovem uradu navrtna. Lloydov urad za odhode in prihode nzbaja v pritličju Lloydove palade naproti nabrejkui. Uradni sluga je včeraj zjutraj ob 7 in pol našel ob vhoda odprtia in velik nerед v pisarni. Tekom nedelje popoldan so se bili tistotni vthotapili v urad in navrtili blaagajno. Previdna je bila zgora plošča blagajnine sicer s avdom, imajočem 9 in pol centimetrov v premerju, torej z oredjem, kakor so ne bi dosegli uporabljeno pri nobenem vnosu v našem mestu. Trezor blagajne pa je razdeljen v dva dela in v zgornjem, ki je v ddditi z navrtno lukajo, je bilo samo nekaj registrrov. V spodnjem delu je bilo 200 K dočim se je v navadnem delku nahajalo 2000 K. Tako so tistotni takrat odšli popolnoma s praznimi rokami. Na licu mesta so pustili dšto, tri vetrive, dva ponarejena ključa in stekleničico olja.

Nasimeži. Predstavočjem po polnoči sta telaka Ivan Babić, star 19 let, in Marin Brešović razgrajala na javni cesti in nadleževša pažanje. Na poziv redarja je potledaj, okrnjen proti prvemu, vskliknil: Ali imam nož, da ga fantam! S pomočjo dveh besenskih vojakov je redar skrival oba razgrajala. Med potjo na policijo • Babić žugal redarju in vojakoma. Ircišči so ga deščelnu sodišču.

Koledar in vreme. Danes: Spiridijon itd. Jutri: Janez Škof. (Kvat. sreda).

Temperatura včera: ob 2. uri popoludne - 7.5° Cels. — Vreme včeraj: Oblačno, huda burja.

Vremenska napoved za Primorje: Sembertje oblačno. Hladni veteri. Mužje. Poslagano razjašnjene.

Društvene vesti.

Trgovo Izobraževalno društvo. Ujedino vabim vse gg. odbornike k seji noči zvezcer ob 9. ur. Predsednik.

Odbornice in poverjenice — podružnice družbe sv. Cirila in Metoda so najno vabljene v seje, ki se bo včela jutri v sredo ob 4. uri popoldne v zasedu sv. Nikolaja. Pogovor bo vržen radi božične.

Glasbeno društvo „Trst“ posivija vse slednjice člene, naj se udeleže točno in počasno včeraj, ki se vrše po sledenem redu: v torek, t. j. dan tamburščaka vaje; jutri v sredo skupna vaja za mešani zbor, istotako v četrtek in petek za moški zbor. V soboto nastop v „Dalmatinškem skupu“. Zbirališče v soboto ob 7. in trdetr zv. čer v društvenih prostorih (ul. S. Sebastiana, 6. I. Jadran).

Darovi.

Doktor Pertotovi na mesto venca na grob drugega bratrance Ljudevit Martelance daroval 20 krov v korist dr. sv. C. in M. podružnici v Rojanu. — Srčna hvala!

Ptar. delav. organizacija

Predavanje N. D. O. Danes ob 8. ur. predst. bo v Sokolovi dvorani „Nar. Dom“ predaval ter. Herman Furlan o „razvoju in današnji organizaciji denarja“. Dandanes je med širjo tisto že kmalo znano odkod in kdo je postal vrednost denarja neizogibljiv činitelj družabnega življenja, na kak način je denar vplival na vse vlogo igra danes v življenju.

Vse našo blagočanje, takorekč vsa naša je treba edina od denarja in vendar nam je o njem in njega razvoju tako malo znanega. Zato pa danes vsak, ki se za stvar zanimal k predavanju!

Vesti iz Goriske.

Nesreča na železnici v Dutovlju. Dostno k temu poročilu v petkovki številki našega lista poročamo še sledete: Ponareden spodobi se imenuje Jakob Šulan in je doma iz Vinike Gore na Štajerskem. Možu je bilo 30 let ter je zapustil mlado udoro z dužnjkom.

O nevreči se sodi, da se je morala takole prepjeti: Nesrečnež je šel na svoje mesto v zvornico, ko je bil tovorni vikend že v tiru. V tem maglici se je slabo prejel z roko ob držaju ž. lasteh v zvornico, oziroma se je utegnil vložiti z nego v levti, valed česar je padel po stopnicah med vagone. Na levtah je nekaj česa visel na jedini nogi, dokler se ni stopalo noge s čeljivem vred odtrgal od tla ter padlo v wagon. Ta del noge so nešli samreč v Trstu na voz. Na to je padel z glavo pod kolesa, za kar so mu zleteli možgani iz arce črepinje. Kasneje so mu stala kolesa tudi nogi do koljen in obe roki. Dač. t. m. so polotili ostanki ubozega nevrečnega k večnemu počitku v navzočnosti soprogastere, dvačetorice njegovih kolegov in precejšnjega števila tukšnjih občinjarjev, ki so na brezdomu, vratajše se z mano vred želeni iz dne svojega arca:

Bila ma zemljica lahka!

Gostilna „Al Ginnasio“ ul. Squero nuovo 7
ime pijače in jedilne prve vrste. Priporoča se slavn. občinstva za obilen obisk H. Kosič. 1237

Babica Josipina Stok sprejema porodnice v hiši Kjadin št. 208, Sv. Alojzij. 2153

Gostilničar Kulot „Pri treh prijateljih“ v Gorici, ulica Caserma št. 11, se priporoča z dobro kuhinjo in izvrstnim vino. 1322

Računski natakar — več slovenskega hravatkega, nemškega in italijanskega jeksa, z večjeto prakso, idet službo v Trstu, ali zunaj Trsta kakor natakar ali vodja gostilne. Pisati je pod „Natakar“ na Inseratni oddelki Edinosti. 2817

Kdo želi kupiti dobrega, mladega, zdravega osla, za voz in drugo, naj se takoj oglasi v ulici Bosco štev. 18, vrata štev. 7. 2176

Proda se mala hišica obstoječa iz 5 prostorov. — Oglasti se je v trgovini pri Vincenzo Zega, ul. Montorsino v Rojanu. 2172

UMETNI ZOBJE
Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

vseake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Černák in G. Zuscher

... TRST ...
ulica della Caserma št. 13, II. n.

Adolf **Kostoris**
skleniče oblek za moške in dečke

Trst, via S. Giovanni 16, l. n.
(zavet Rostavretje Cooperativa ex Baček)

prodaja na mesečne ali tedenske obroke oblike in površnike za moške, perilo itd.

Najdogovornejše cene.
POZOR! Skladišče ni v pritličju ampak v prvem nadstropju

Prilika! Prilika! v prodajalnici Izgotovljen. oblek in krojačni

M. FARCHI, TRST

ulica Giacinto Gallina 8 (ex ul. Legna) površnikov, paletot in hlač. — Najceneje blago. — Cene čudovito nizke.

Pozor na naslov.

Cement - Portland

„SALONA“ Družba „SPALATO“

Anonsimo deln. društvo cementa Portland SALONA.

Leta proizvodl: 10.000 vagon.

IZKLJUČNI ZASTOPNIK

Leopold Feiner, Trst

■ Pisarna ■ Zaloge Cementa

ul. Carradori 16 Riva Grumula 2

Telefon 605. Telefon 23-30

Tovarna cevi in cementnih plošč, terakov, betona in artificijalnega kamna s zalogo cementa

Aristide Gualco - Trst

ulica San Servolo štev. 2 Telefon 21-42

NOVO POGREBNO PODJETJE H. STIBEL in drug

se je preselilo na

Corso 49 (Piazza Goldoni)

z bogato opremo za vse vrste pogreb. — in prodajalni mrtvačkih predmetov in vsekovrstnih vencev iz umetnih cvetlic erle, porcelana. — Velika zaloge

voščenih syč

Prodaja na debelo in drobno.

Za Božič! Za Božič!

V veliki, fini žganjarni

na trgu pred Narodnim domom št. 1

(vogal Alice Ghaga) je na razpolago VELIKI IZBOR

najfinejšega ruma

Asti Spumante, Refolk, zagrebški Pe-

linkovac in Sokol. — Povezne vrste: Ruse

po najzmernejših cenah.

R. Millovatz

mehanična delalnica

Trst — ulica del Trionfo 1

izvršuje vsekovrstna

kovaška in mehaniška dela

kakor tudi nikelovanja.

F. Hörmann, Trst

ulica Giosue Carducci 20, Trst

TELEFON 886.

Velika zaloga steklenih šip ter

navadnih in dvojnih xrcal. Kristali

vsake velikosti. Specjaliteta: stekleni ventilatorji. Posode za ribe.

Zaloge okvirjev. Sprejme vseko

vrstne poprave, prevlečanja steklom, verande itd. Telefon 896.

Zalagatelj stavb. podjetnike

za obilen obisk se priporoča MARUŠČ.

Sveti na Dunaju in v Ljublj.

dimplati in v Ljublj.

Zelef. 16-27. Trst - Ulica Carradori 15 - Trst.

Za Božič!

Za Božič!

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladisca

Marije ud. Salarini

Ponte della Fabra 2 | ul. Poste Nuove

(vogal Torrente)

Alla città di Londra

Veliki izbor izgotavljenih oblik za moške in dečke

costumi za otroke. Površni, močni jope, kožni in

črni paletotov. Oblike za dom in delo. Delavške

oblike. Tirolski loden. Nepremočljivi plački (pristni

angleški). Specjaliteta: blago tu in inozemskih

tovarn. Izgotavljajo se oblike po meri po najnovije

modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah

zadnji

zadnji